

Bakış

**Türkiye ve Dünya Ekonomisinde
Makro Gelişmeler**

Nisan 2016
Sayı 2

kpmg.com.tr

Merakısına,

*Mirketler (*Suricata suricata*), yaklaşık 30 santimetre boyunda ve 20-50 üyeli koloniler halinde yaşayan, memeli hayvanlardır. Doğal yaşam alanları Afrika olan mirketler etçildir ve yaklaşık 14 yıl yaşarlar. Mirketlerin güvenlikleri için her zaman en az 2 mirket sürekli olarak gözcülük görevinde bulunur. Bu görevi iki ayakları üstünde durarak ve gözetleme sırasında her 2 saniyede kesik bir ses çıkararak yapar, diğer mirketlere her şeyin yolunda olduğunu bildirirler. Havadan ya da karadan gelen bir tehlike karşısında ise homurdanma sesine benzer bir ses çıkararak alarm verirler. Böylece koloninin diğer üyeleri tehlike anında yer altına kazılmış yuvalarına saklanırlar.

İçindekiler

Dünya

4

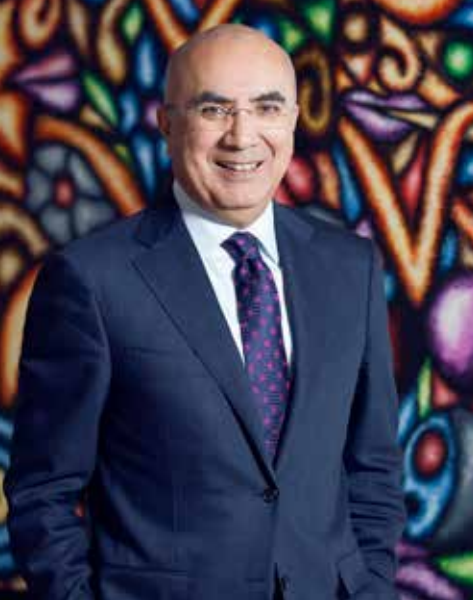
IMF 2016 tahminlerini aşağı çekti	5
Avrupa-ABD	6
2015 doların yılı oldu, 2016'da ne olacak?	7
2015 doların yılı oldu, 2016'da ne olacak?	8
Gelişmekte olan ülkeler - BRIC	9
Çin ekonomisindeki yavaşlama önümüzdeki yılların en önemli gündem konusu	10
Emtia fiyatlarında artış beklemek için henüz erken	10
Borsaların geleceği	11
Dünya mal ticaretinde kayıp yıllar: 2015-2016	11

Türkiye

12

2015 nasıl bitti?	13
Büyüme	13
Büyümede sektörel performans	14
Büyümenin kaynakları	15
FED sonrası Türkiye'de faizler	16
Mal dış ticareti - 2015	17
Mal grupları bazında ihracat	18
Dış ticarete ilk 5	19
Mal dış ticareti - 2016'ya nasıl başladık?	20
Hizmet dış ticareti - 2015	20
Yabancı yatırımlar (iç ve dış)	21
Cari açık	22
Döviz kurunda gelişmeler- reel	22
Sanayi üretimi	23
İşgücü piyasası göstergeleri 2015	24
Kamu borç göstergeleri	25
Dış borç göstergeleri	26
Güven	27
Enflasyon	28
2016'da ne olur?	29
Kredi derecelendirme	30
Uluslararası endekslerde görünümümüz	30

Önsöz

Ferruh Tunç
KPMG Türkiye Başkanı
Kıdemli Ortak

Mirketler ve drongolar

Yayın kapağında yer alan, mirket'in (*), paparazzi flaşlarına aldırışsız poz veren bir "celebrity" gibi duruşuna bakmayın. Bu haliyle bize ipek atkısını az önce rüzgarda düşürmüş duygusu verse de, aslında o, çölün düzlüğünde avlanmakta olan ailesi için nöbet tutuyor.

Muhkem bir yerden, dört yöne dikkatle bakarak... Üç ayda bir Türkiye ve dünya ekonomisindeki temel makroekonomik göstergeleri ve bunların özet yorumlarını sunduğumuz Bakış'ın yapmaya çalıştığı da bir bakıma bu... Paydaşlarımız için, ele aldığı alanda, uygun bir konumdan gördüklerine dair anlaşılır, güvenilir sinyaller vermek... Teveccühle karşılanan ilk sayımızın ardından sunduğumuz bu ikinci sayımızın da mirket gözcüsü yalınlığında olmasını umuyoruz. Yoksa, bir de drongo kuşları var mirketlerin yaşadığı çöllerde... Anlatması uzun sürer... Mirket gözcülerine bir süre yardım ederek onların güvenini kazandıktan sonra, ilk fırsatta yanlış sinyal verip ailenin avını kapmaya yönelen kurnazlardır onlar. Her aileyi bir kere kandırabilirler...

Kurnazlıkları aşmış; sorumlu, kesintisiz ve değerli çalışan bir iş dünyasına sahip olmamızın önemi her zamankinden çok daha önemli görünüyor. Varlığından kuşku duymadığımız bu değerli iş dünyasının birbiriyle daha güçlü bir iletişim ve etkileşim içinde olmasına çok ihtiyacımız var. KPMG Türkiye ailesi olarak, bu etkileşime küçük de olsa bir katkı yapmasını umduğumuz bu girişimimizin karşılığını bulacağını, işinizi göreceğini umuyoruz.

Üçüncü sayıda yeniden buluşmak üzere, iyi okumalar dileriz.

Genel Değerlendirme

Yılın ilk çeyreği geride kaldı. Hem küresel hem ulusal ekonomide olumlu yanların ağır bastığı karmaşık veriler alıyoruz. Çin, Brezilya ve Rusya başta olmak üzere gelişmekte olan ekonomilerde ibre hala aşağı dönük iken, AB ve Japonya'da yatay giden bir seyir gözlemliyoruz. Bu iki ekonomide işler ne karamsar olacak kadar kötü ne de gülümsetecek kadar iyi. ABD ise iki arada kalmış durumda: Bir tarafta ekonomideki toparlanma nedeniyle başlangıç vuruşu yapılan faiz artırımı süreci var, diğer yanda ise toparlanan ekonomiye sekte vurmamak ve diğer ekonomiler ile aradaki faiz farkını çok açmamak için başlatılan faiz artırımlarının hızının yavaşlatılması.

Gerek faiz indirimlerindeki yavaşlama gerek AB ve Japonya Merkez Bankalarının gevşek para politikasına devam etmeleri, son aylarda küresel piyasaları olumlu etkiledi. Ocak-Nisan dönemi küresel piyasalar, özellikle de gelişmekte olan ülkeler için adeta bir erken bahar dönemi

oldu. 21 Ocak'tan Nisan başına kadar Gelişmekte Olan Piyasalar MSCI endeksi yüzde 20'nin üzerinde artış gösterdi.

Hisse fiyatlarındaki artış sürecinde, yerel paraların da değer kazandığını gördük. TL de döviz sepetine göre yüzde 10'un üzerinde artış gösterdi. Piyasalardaki rahatlığın yıl genelinde devam etmesini beklemek aşırı iyimserlik olur. Önümüzdeki aylarda beklenmeyen gelişmeler yaşanmazsa, küresel ekonomi gündeminin iki ana maddesi Çin ekonomisinde yavaşlama ile FED faiz artışları olacak. Özellikle FED'in tutumunda, son aylardaki ılımlı algının yerini önümüzdeki aylarda yeniden şahin bir duruşa bırakma olasılığını göz ardı etmemek gerekiyor.

O güne kadar Türkiye için olumlu senaryonun devam edeceğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Sonrasında belirleyici olacak faktör ise Türkiye ve diğer gelişmekte olan ülkelerin politikalarındaki ayrışma ve jeo-politik riskler olacak.

2015'te yüzde 4,4'e gerileyen cari açık/GSYİH oranı, Ocak ayında düşüşünü sürdürdü. Fakat açıktaki gerileme büyük oranda konjonktürel gelişmelerden besleniyor. Bu alanda kısa vadede etki edecek yapısal adımlar atılmazsa cari açık yeniden yükselişe geçebilir. Özellikle 2016'da azalacak turizm ve taşımacılık gelirleri eksi hanesine yazılacak gelişmeler.

Risklerden biri de güven endekslerindeki zayıf ve dalgalı seyir. Tüketici ve ekonomik güven endekslerindeki zayıf performansın devam etmesi durumunda yansımalarını önce reel kesim güveninde sonra da üretim tarafında görebiliriz.

Bununla birlikte, 2015 büyümesinin iyi gelmesi, 2016'nın ilk iki ayında sanayi üretimindeki ciddi artış, ihracatın artıya geçmesi ve turizm alanında iç talebin artması terazinin pozitif tarafının ağır basmasına sebep oluyor.

Dünya

2008'de başlayan küresel krizin ardından gelen her yılın ilk ayları ekonomideki toparlanmanın gücü hakkındaki tartışmalar ile başlar. Bu yıl da öyle oldu. Ancak 2016 toparlanma kadar, üç büyük ekonominin para politikası aksiyonlarındaki ayrışma ile de öne çıktı.

Avrupa ve Japonya Merkez Bankaları parasal genişlemeye devam ederken, ABD-FED tersine aksiyona geçti. Ancak diğer ikisinin genişlemeci adımları ve ABD ekonomisinde faiz artırımının olası yan etkileri konusundaki endişeler faiz artırımlarının daha yavaş olacağına işaret ediyor.

Bu nedenle Ocak-Nisan dönemi küresel piyasalar, özellikle de gelişmekte olan ülkeler için adeta bir erken bahar dönemi oldu. 21 Ocak'tan Nisan başına kadar Gelişmekte Olan Piyasalar MSCI endeksi yüzde 20'nin üzerinde artış gösterdi.

Hisse fiyatlarındaki artış sürecinde, yerel paraların da değer kazandığını gördük. Ayrıca borsalardaki yükseliş ile petrol fiyatlarındaki artış arasında ciddi bir uyum var. Borsaların ve petrol fiyatlarının dip yaptığı tarihlerin aynı olduğunu, sonraki yükselişin de paralel olduğunu raporun içinde göreceksiniz.

Nisan başında Dünya Ticaret Örgütü, 2015 yılı küresel ticaretinin 16,5 trilyon dolara gerilediğini duyurdu. Türkiye'nin 2015 ihracatı 144 milyar dolar olarak gerçekleşmişti. Türkiye ihracatındaki gerileme, dünya ihracatındaki gerilemeden daha az olduğu için, Türkiye'nin dünya ticaretindeki payı binde 8,2'ye yükseldi. Bu, şimdiye dek Türkiye'nin aldığı en yüksek pay olarak önemli bir gösterge.

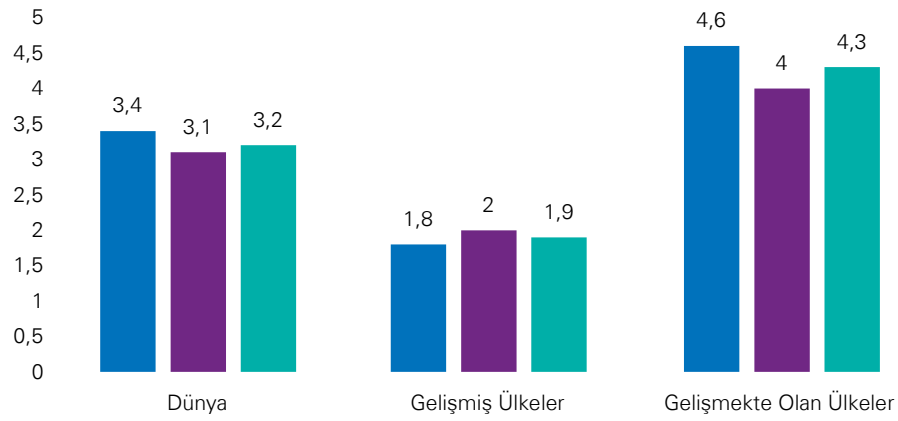
Önümüzdeki aylarda beklenmeyen gelişmeler yaşanmazsa, küresel ekonomi gündeminin iki ana maddesi Çin ekonomisinde yavaşlama ile FED faiz artışları olacak.

IMF 2016 tahminlerini aşıyağı çekti

IMF, 12 Nisan'da açıkladığı Ekonomik Görünüm Raporu'nda, 2016 için hem dünya ekonomisi hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkeler için büyüme beklentisini 0,2 puan aşıyağı çekti.

- 2015 yılında güçlü dolar, düşük petrol ve emtia fiyatları gelişmekte olan ülkeleri olumsuz etkiledi.
- Özellikle petrol fiyatlarındaki gerileme petrol ihracatçısı ülkeleri derinden etkiledi. Ayrıca, ekonomileri genellikle emtia ihracatına dayanan Latin Amerika ve Afrika ülkeleri de düşen emtia fiyatlarından olumsuz etkilendi.
- 2015 yılında başta ABD olmak üzere, AB'deki toparlanmayla birlikte gelişmiş ekonomiler büyümeyi yukarı çekti.
- 2016'nın hem gelişmiş ekonomiler için hem de gelişmekte olan ekonomiler için daha iyi olması bekleniyor. Ancak hala riskler mevcut.

Büyüme %

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Raporu

■ 2014 ■ 2015 ■ 2016

Avrupa-ABD

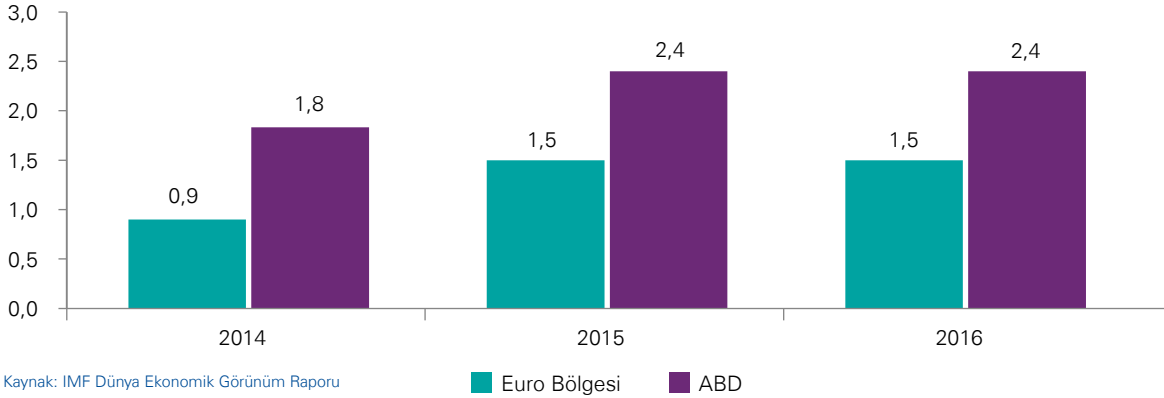
IMF, 12 Nisan'da açıkladığı Ekonomik Görünüm Raporunda, 2016 için hem Euro Bölgesi hem de ABD için büyüme beklentisini aşağı çekti

2015 yılında FED'in parasal sıkılaşılmaya giderek faiz artırımı sürecine girmesi ile birlikte dolar tüm dünyada ciddi ölçüde değer kazandı. Bu süreçte ABD ekonomisinin güçlü performans göstermesi de doların yükselişinde etkili oldu. FED Aralık 2015'te beklenen faiz artırımını yaptı ancak güçlenen dolar hem dünya ekonomisi hem de ABD ekonomisi için olumlu değil.

Son olarak Mart 2016'da 2016 için faiz artırımı beklentisi 4'ten 2'ye düşürüldü ancak piyasalarda sadece 1 puan faiz artırımını bekleniyor.

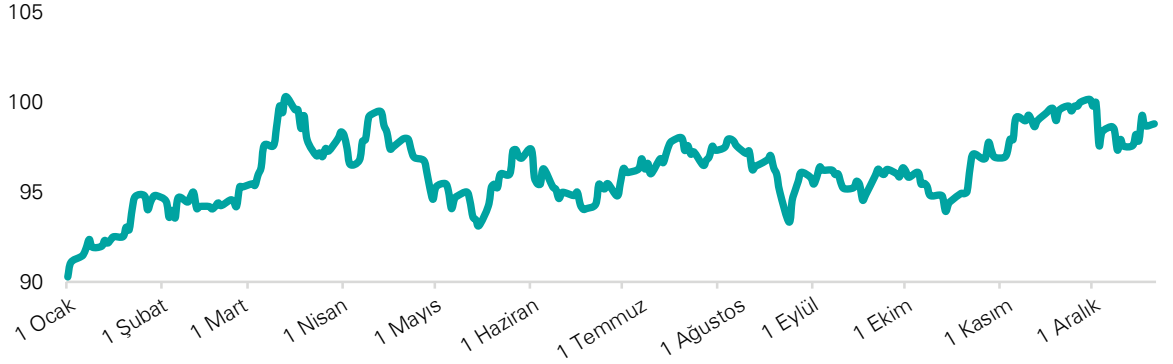
Euro Bölgesi ise tersine parasal genişlemeye giderek hem Euro Bölgesi hem de AB (28) genelinde ekonomiyi canlandırmayı amaçladı. Bunda kısmen başarılı olsa da düşen petrol fiyatlarının etkisiyle AB ekonomisinde enflasyon düzeyi hala istenen seviyelere ulaşmadı. Avrupa Merkez Bankası Başkanı Draghi son olarak varlık alım miktarını 60 milyar eurodan 80 milyar euroya yükseltti, politika faizini ise yüzde 0'a çekti. Ancak AB ekonomisinde para politikasının etkinliği sona yaklaşmış durumda.

Büyüme %

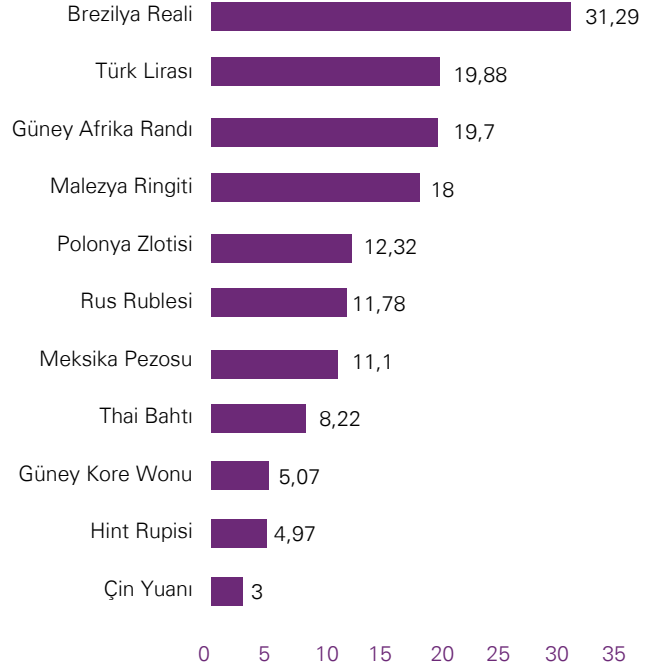
2015 doların yılı oldu, 2016'da ne olacak?

Dolar Endeksi

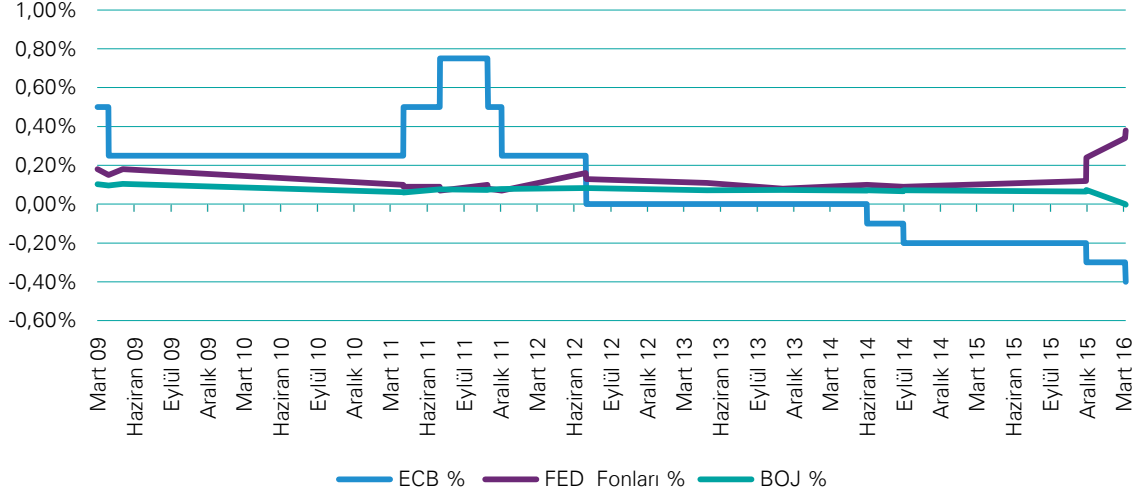
Dolara Karşı Değer Kayıpları (2015)

- 2015, dolar'ın hem gelişmiş hem gelişmekte olan ülke paraları karşısında yükseldiği bir yıl oldu.
- Dolar endeksi 2015 başından beri yüzde 9 yükseldi.**
- Dolar tüm dünyada değer kazanırken, bu durumdan en çok gelişmekte olan ülkelerin para birimleri etkilendi.
- Emtia fiyatlarının gerilemesi ve bazı siyasi sıkıntıların ortaya çıkması yüzünden kırılabilirlik düzeyi ciddi anlamda artan Brezilya'nın para birimi **real**, 2015 yılında dolara karşı en sert düşüşü yaşayan para birimi olurken, **Türk lirası da Güney Afrika randı ve Malezya ringiti** ile birlikte değer kaybında reali takip etti.

2015 doların yılı oldu, 2016'da ne olacak?

Merkez Bankaları

■ Güçlü dolar, 2015'in ana gündemiydi ancak 2016'da durum değişebilir.

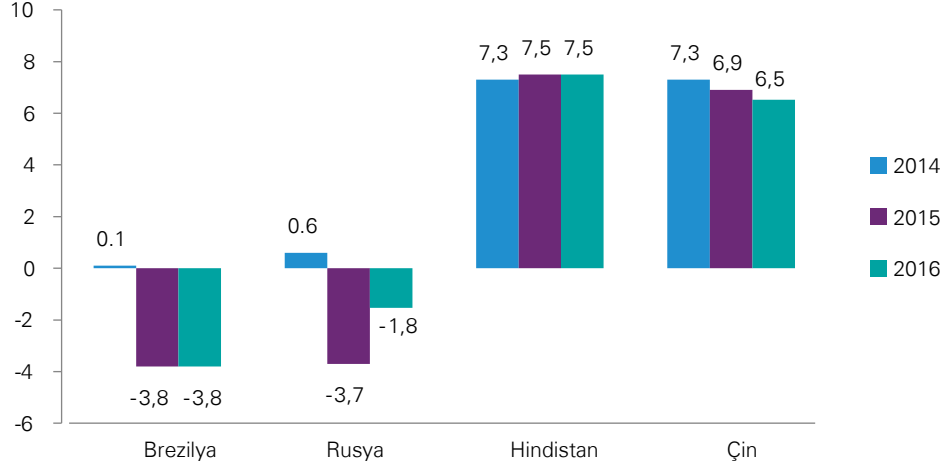
■ Daha önceki FED faiz politikası trend değişimleri incelendiğinde, 2016'da dolar'daki güçlenmenin 2015'te olduğu gibi sürmeyeceğini söyleyebiliriz.

Önceki deneyimler bize şunu gösteriyor:

■ Faiz, bir para biriminin değerini belirleyen ana faktör olsa da, aralarında daha yüksek faiz = daha güçlü para gibi doğrusal bir ilişki olmayabilir. Düşük faiz döneminin sonlarına doğru değer kazanmaya başlayan dolar, FED faizleri artırdıkça ve Avrupa ile faiz farkı açıldıkça daha fazla değer kazanmıyor. Bir süre sonra Avrupa'da da faizler artmaya başlayınca ise değer kaybediyor.

“ABD-Avrupa
faiz farkı
açılıyor”

Gelişmekte olan ülkeler - BRIC

Hindistan performansını korurken Çin büyümede ivme kaybını, Brezilya ise küçülmeyi sürdürüyor.

Hindistan BRIC ülkeleri arasında en iyi ekonomi performansını gösteren ülke. 2015 yılında 2014'e göre büyümesini artıran Hindistan'ın 2016'da da yüzde 7,5 gibi yüksek bir oranda büyümesi bekleniyor.

Brezilya hammadde fiyatlarındaki gerileme kaynaklı yaşadığı sıkıntının yanında, ülkede Petrobras krizi ile birlikte yaşanan siyasi sıkıntılar ekonomiyi çok zor duruma soktu. 2016'da bir kez daha küçülmesi beklenen ekonomi için, düşük seyretmesi beklenen emtia fiyatları en önemli sorun.

Rus ekonomisi için 2015 yılı, 2014'ün sonlarında petrol fiyatlarının gerilemesi ve rublenin çökmesi sebebiyle hem küçülme hem de yüksek enflasyon yaşadığı bir yıl oldu. Bir diğer tabirle stagflasyon yılı yaşadı.

Çin ekonomisi eski ivmesini kaybediyor. 2015'te yakaladığı yüzde 6,9'luk büyüme oranı son 25 yılın en düşüğü. Çin'in bu ivme kaybını 2016'da da yaşaması bekleniyor.

Çin ekonomisindeki yavaşlama önümüzdeki yılların en önemli gündem konusu

- Çin ekonomisi uzun süredir “küresel ekonominin lokomotif”i olarak anılıyordu. IMF, 2008 küresel krizine kadar yılda ortalama yüzde 10,5 büyüyen dünyanın en kalabalık ülkesinin 2014 itibarıyla (satın alma gücü paritesine göre) ABD’den daha büyük bir ekonomi haline geldiğini duyurmuştu.
- 2008 küresel krizine kadar Çin ekonomisi, 1980’li yıllarda oluşturulan bir gelenekle ihracat odaklı büyümeye dayalıydı. Ancak 2008 ekonomik krizinin ardından başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere gelişmiş ülkelerde büyümelerin yavaşlaması, Çin ihracatına olan talebi de azalttı.
- Çin’in geliştirdiği çözüm ise büyümenin eksenini ihracat olarak korumakla birlikte, iç talebe ve yatırımlara daha fazla ağırlık vermek şeklinde oldu. Ancak, ülkede tüketimin ve yatırımların büyümeye katkısı zaman alacak.
- Çin ekonomisindeki bu sıkıntılar sebebiyle Çin borsaları 2015 yılı içerisinde ciddi çöküşler yaşadı, küresel rekabet gücünü korumak için yuanda devalüasyon yapıldı.
- Dünyanın en büyük emtia ithalatçısı Çin’in yaşadığı sorunlar, başta emtia ihracatçısı ülkeler olmak üzere tüm dünyayı olumsuz etkiliyor, etkilemeye de devam edecek.

Emtia fiyatlarında artış beklemek için henüz erken

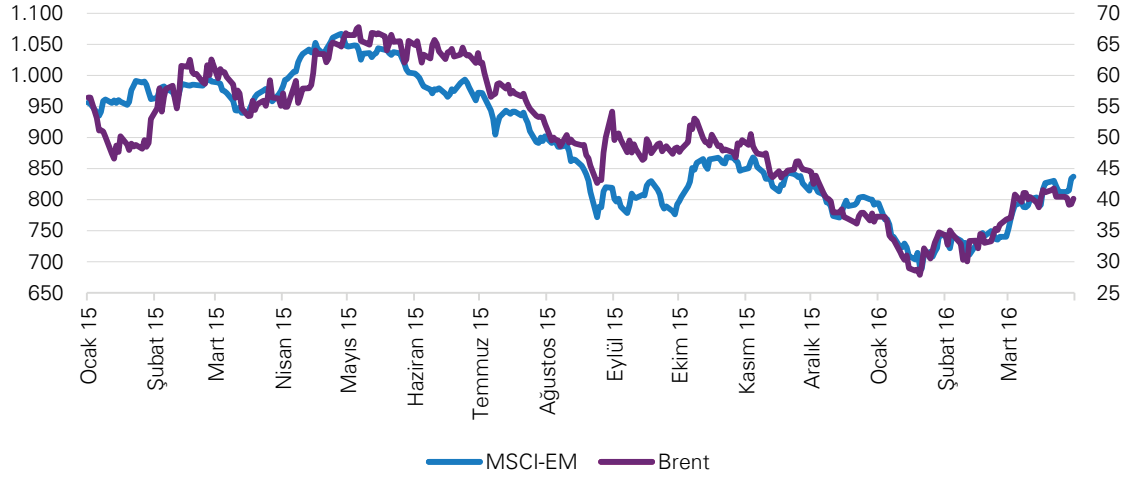
- 2015’te doların güçlenmesi ve Çin’in büyümesindeki yavaşlama petrol ve diğer emtia fiyatlarını düşürdü. 2015’te olduğu gibi 2016’da da dolar güçlü, emtia fiyatları düşük kalmaya devam edecek. Fakat bu 2015’teki trendin aynı şekilde devam edeceği anlamına gelmiyor. Büyük olasılıkla fiyatların yatay seyreteceği bir yıl göreceğiz.

- Emtia fiyatlarındaki düşük seyir başta **Rusya, Brezilya, Venezuela, Cezayir, Nijerya ve Sahra Altı Afrika ülkeleri** olmak üzere ekonomileri hammadde ihracatına dayanan ülkelerin büyümeleri üzerinde ciddi ölçüde baskı oluşturmaya devam edecek.

2015 yılında emtia fiyatlarındaki düşüşler:

Doğalgaz:	-%36
Kömür:	-%21
Alüminyum:	-%18
Demir:	-%40
Kahve:	-%22

Borsaların geleceği

MSCI- Gelişmekte Olan Piyasalar
Hisse Senedi Endeksi ile
Brent Petrol arasında yüksek
korelasyon var.

- Yıl başından bu yana dünya borsalarında ve özellikle de gelişmekte olan ülke borsalarında moral veren bir yükseliş yaşandı.
- Petrol fiyatı 38-50 dolar bandına oturursa, borsalarda yükseliş, yerel paralarda değerlenme devam edebilir. Aksi durum ise yeni bir satış dalgası anlamına gelebilir.

Dünya mal ticaretinde kayıp yıllar: 2015-2016

- Henüz resmen açıklanmadı ancak 2015'te dünya dış ticareti 16,5 trilyon dolar olarak gerçekleşti. Yani ticaret 2010'dan beri yaşadığı yükselişinin büyük kısmını geri aldı. Tabii bu ABD doları bazında bir saptama. Miktar bazında artış sürüyor.
- Dış ticaret artık 2000'lerde olduğu gibi çift haneli rakamlarla büyümüyor. 2015 sadece Türkiye için değil Dünya geneli için ticaretin azaldığı bir yıl oldu.
- Buna rağmen Türkiye'nin dünya ticaretinden aldığı pay binde 8,7 ile şimdiye kadarki en yüksek düzeyine çıktı.
- 2016'da dünya ticaretinde dolar bazında durgunluk devam edecek.

2015 ihracatta düşüşler

Türkiye

Mart sonunda açıklanan büyüme verisi ile 2015 yılına ait ana göstergeler şekillenmiş oldu. Türkiye 2015'te yüzde 4 büyüdü. Cari açık / GSYİH oranı yüzde 4,4'e geriledi. Bunda en önemli faktör emtia fiyatlarının gerilemesi nedeniyle azalan ithalattı. Bu alanda kısa vadede etki edecek yapısal adımlar atılmazsa cari açık gelecek yıldan itibaren yeniden yükselişe geçebilir. Diğer yandan, azalan turizm ve taşımacılık gelirleri nedeniyle 2016'da, 2015'ten daha yüksek bir cari açık görebiliriz.

Ocak ayında ihracattaki sert gerilemenin ardından Şubat ve Mart aylarında yaşanan yükseliş, Türkiye için olumlu bir işaret. 16 ay aradan sonra ihracat peşpeşe iki kez yükselmiş oldu.

Ekonomiye dair muğlak göstergelerden biri güven endeksleri. Tüketici güveni

ve genel ekonomik güven zayıf performans gösteriyor. Reel kesim güveni hala sağlam olsa da, diğer ikisindeki zayıflığın devam etmesi durumunda önce reel kesim güveni sonra da hem üretim hem tüketim yavaşlayabilir. Bu da büyümeyi aşağı çeker.

12 Nisan'da açıklanan IMF Ekonomik Görünüm Raporu Türkiye için büyüme beklentisini 2016'da yüzde 3,8'e çekti. Önceki tahmin yüzde 2,9'du. Cari açık/ GSYİH beklentisi ise yüzde 3,6 olarak açıklandı.

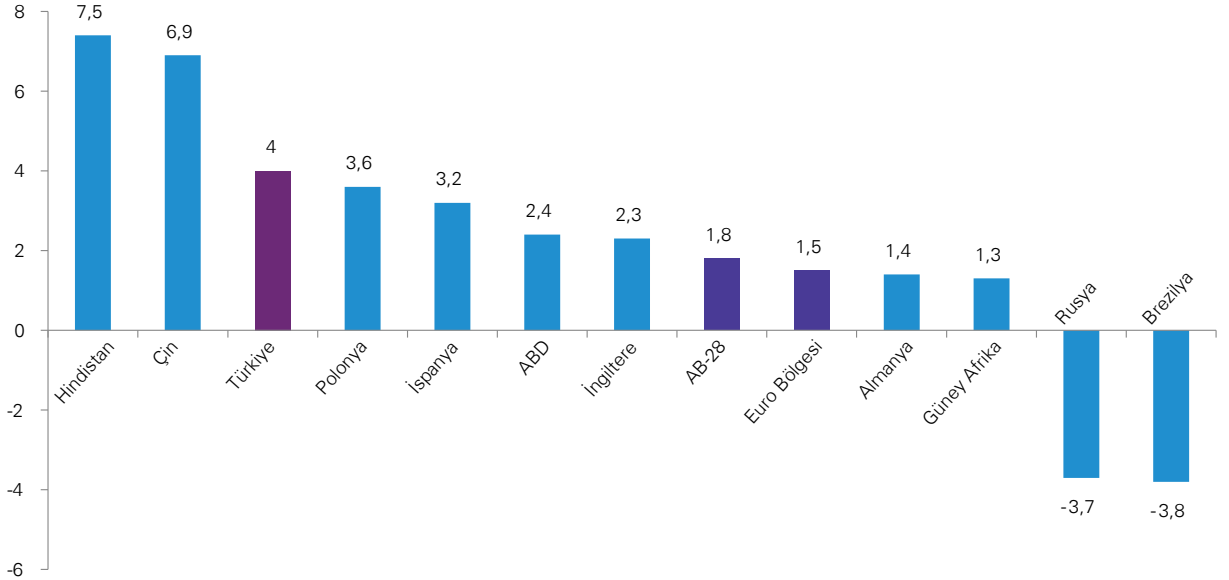
Nisan başında Moody's Türkiye'nin kredi notu görünümünü değiştirmede. Yılın kalanında üç kredi derecelendirme şirketi tarafından yapılacak beş değerlendirme var. İkinci çeyrekteki tek açıklama 6 Mayıs akşamı S&P'den gelecek.

2015 nasıl bitti?

- Yandaki tablo 2015'teki temel ekonomik göstergeleri ve Orta Vadeli Program'daki hedefleri gösteriyor.
- Genel olarak hedefler ve gerçekleştirmeler çok yakın.
- Mart ayının son günü açıklanan veriler ile yılı yüzde 4 büyümeye kapattık. Bu, 2015'te pek çok ekonomist ve yurtdışı kurumun beklentilerinin çok üzerinde bir oran.
- 2011'deki rekor düzeyinden sonra kademeli olarak düşen cari açık /GSYİH oranının yüzde 4,4 olarak gerçekleşmesinde, gerileyen emtia fiyatlarının çok büyük bir etkisi var.
- Bütçe dengesi yıllardan beri sahip olduğumuz en iyi göstergelerden biri; 2015'te de öyle oldu.
- Büyüme büyük oranda iç talepteki artıştan geldi. Son çeyrekte yüzde +1,3 gelen net ihracatın büyümeye katkısı ise yıl genelinde yüzde -0,3 puan oldu.

	Gerçekleşme	OVP
GSYİH milyar \$	720	722
Büyüme %	4	4
Kişi Başına Gelir \$	9261	9286
İç Talep Büyüme %	4,6	4,6
Net İhracat Büyüme %	-0,3	-0,7
Stok Değişim %	-0,3	0
Cari Açık / GSYİH %	-4,4	-4,4
Bütçe Açığı / GSYİH %	-1,2	-1,2

Büyüme

2015 yılında;

- Gelişmekte olan ülkeler arasında Hindistan büyümede ilk sırada yer aldı
- Çin'in büyüme hızı yüzde 7'nin altına düştü
- Türkiye, 24 AB üyesinden daha iyi performans gösterdi
- ABD güçlü büyüme performansı gösterdi
- AB'de sınırlı toparlanma görüldü, büyüme önceki yıllara göre daha iyi gerçekleşti
- Petrol fiyatlarının düşmesiyle birlikte Rusya resesyona girerken, Petrobras krizinin etkileri
- Brezilya ekonomisini olumsuz yönde etkiledi

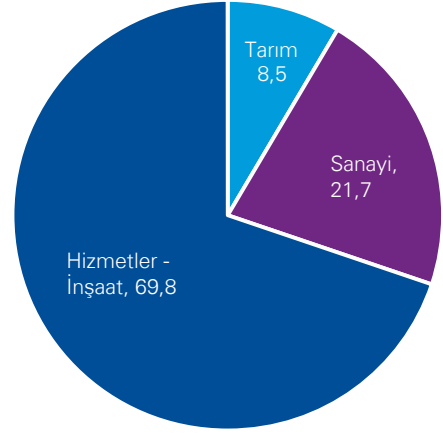
Büyümede sektörel performans

2015'te Türkiye ekonomisi yüzde 4 büyürken, tarım sektörü yüzde 7,6 büyüdü. Sektör büyümeye önceki yıllardan daha fazla katkı verdi.

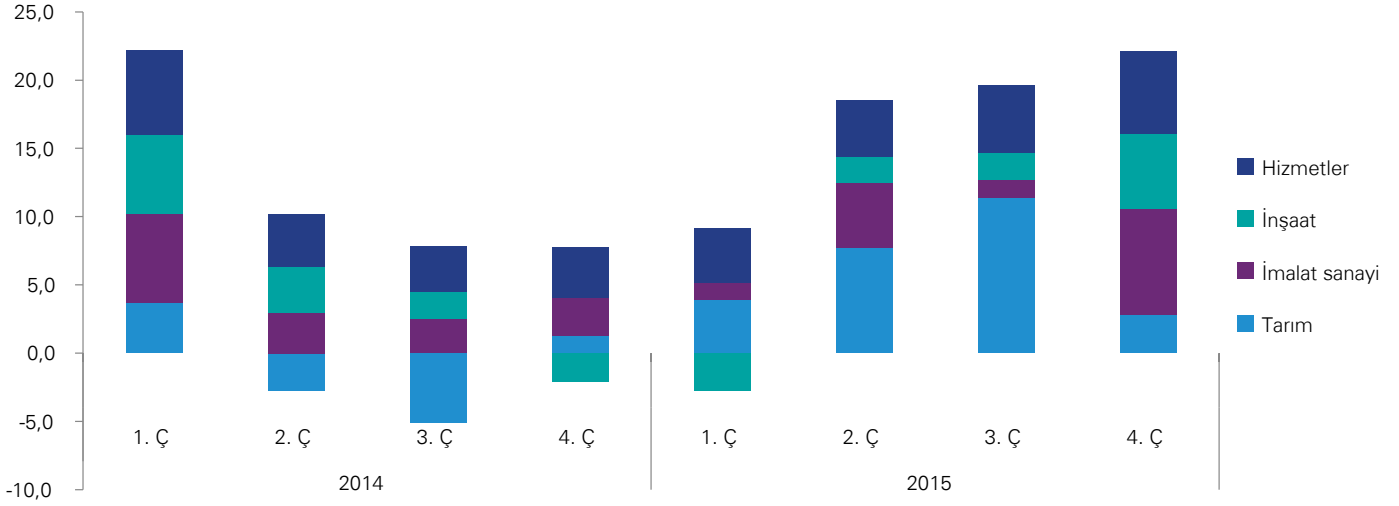
2015'te vergi ve sübvansiyon dahil sektörel paylarda GSYİH'nin neredeyse yüzde 70'i hizmetler ve inşaat, yüzde 21,7'si sanayi, yüzde 8,5'i tarımdan oluşuyor.

İmalat sanayisi son çeyrekte ciddi bir sıçrama yaparak yüzde 7,2 büyümeye kaydetti. Yıl genelinde büyüme yüzde 3,3'te kaldı.

GSYİH'nin yaklaşık yüzde 60'ını oluşturan hizmetler sektörü ise tarım sektörüyle birlikte 2015'teki büyümeyi sırtlayan sektör oldu. Hizmetler sektörü 2015'te yüzde 4,8 büyüdü.

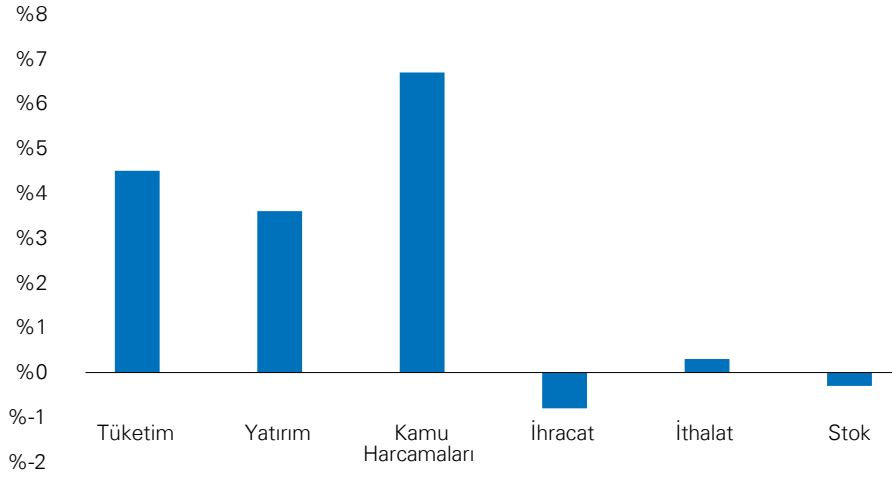

Sektörel Büyüme

Büyümenin kaynakları

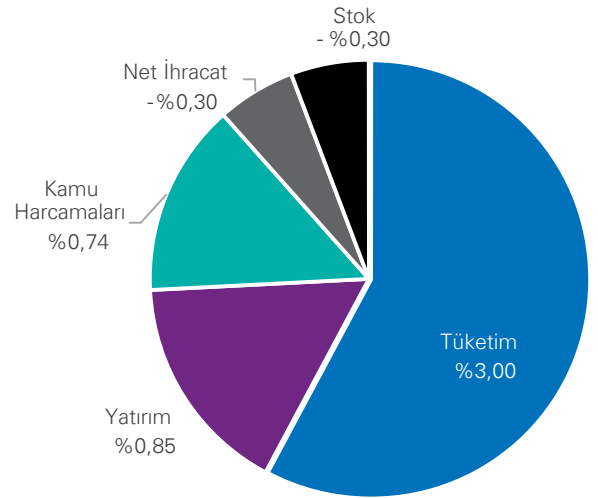
Hangi Kalem Ne Kadar Büyüdü?

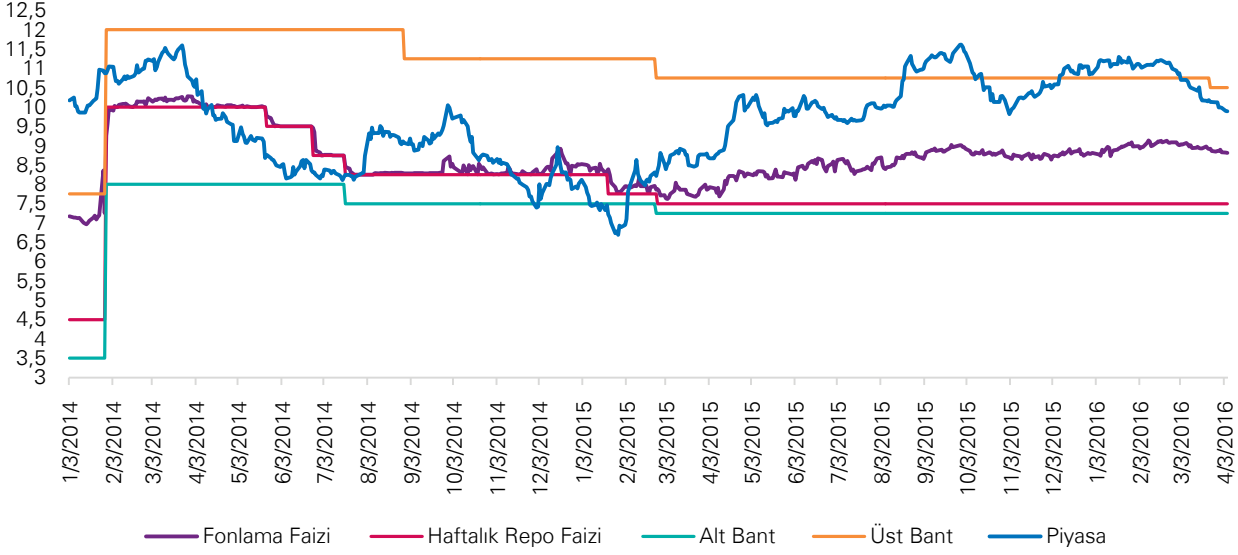
- GSYH'nin üçte ikisini oluşturan tüketim harcamaları 2014'te zayıf seyretilmişken, 2015'te ise güçlenerek büyümeyi yukarı çekti.
- Kamu harcamaları yüzde 6,7 büyüdü. 2015, sekiz yıl önce yaşanan küresel krizden bu yana kamu harcamalarının en hızlı büyüdüğü yıl oldu.
- 2014'te küçülen yatırımlar, 2015'in ikinci çeyreğinde yüzde 10 gibi yüksek bir oranda büyürken, yıl genelinde ise yüzde 3,6 gibi yüksek bir oranda büyüdü.

Yüzde 4'lük büyümenin dağılımı

- 4 puan nereden geliyor? 2015 iç talep ile büyüdüğümüz bir yıl oldu. Tüketim, yatırım ve kamu harcamaları toplamda yüzde 4,6 büyürken, negatif net ihracat (-%0,3) ve negatif stok (-%0,3) ile nihai büyüme yüzde 4 oldu.
- 2015'in ilk üç çeyreğinde negatif katkı veren net ihracat, son çeyrekte 1,3 puan ile pozitifte geçti. **Orta Vadeli Program'a göre, net ihracatın 2016 genelinde pozitif katkı vermesini bekliyoruz.**

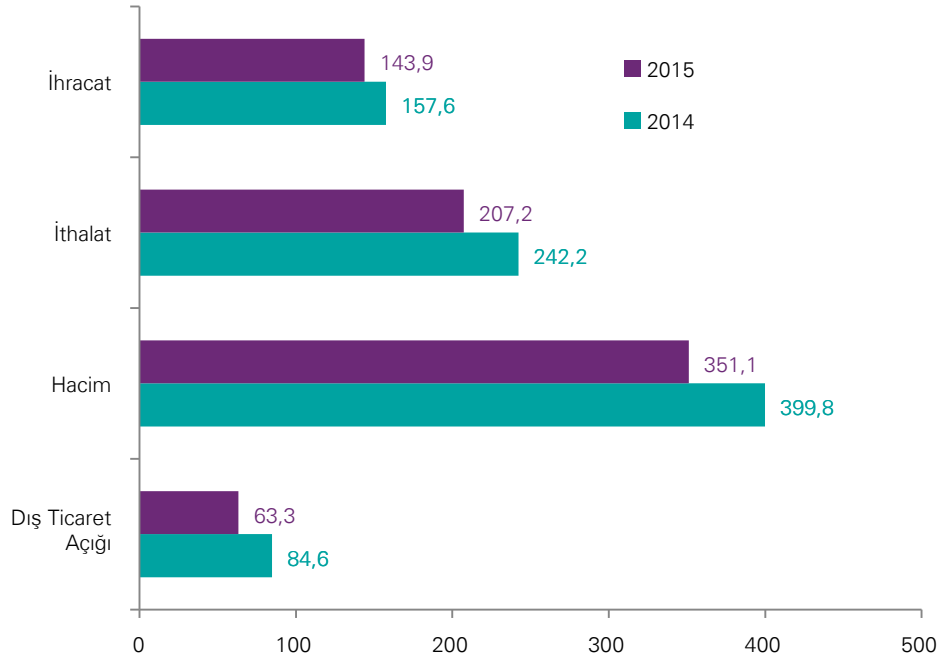
FED sonrası Türkiye'de faizler

- TCMB FED'in politikalarına uyum sağlama noktasında faiz politikasında «sadeleştirme» politikasına gideceğini daha önce açıklamıştı.
- Sadeleştirme politikasından kastedilen ise alt bant ve üst bantın politika faizi etrafında simetrik hale getirilmesi.
- Bu kapsamda TCMB Mart ayı toplantısında üst bantı 25 baz puan indirerek yüzde 10,5'e çekti.

- Ancak TCMB'nin faiz politikasında asıl takip edilmesi gereken gösterge **ağırlıklı fonlama maliyeti**.
- Son 1 yılda bu gösterge, politika faizinden saparak yüzde 8,9 seviyelerine yükselmışti. TCMB'nin faiz indirimlerine devam etmesi durumunda fonlama maliyetlerinin de düşmesi bekleniyor.

Mal dış ticareti - 2015

Türkiye dış ticareti dünya dış ticaretindeki daralmaya paralel olarak daraldı.

2015 genelinde ihracatı

- **Euro/dolardaki gerileme 12,6 milyar dolar**
- **Hammadde fiyatlarındaki gerileme 6,5 milyar dolar**
- **Komşu ülkelerdeki sorunlar 4 milyar dolar civarında aşağı çekti.**

2015 yılında ihracat, yüzde 8,7 azalarak 143,9 milyar dolar oldu.

İthalat ise ihracattan daha hızlı daralarak 207,2 milyar dolara geriledi.

Bu dönemde dış ticaret açığı ise yüzde 25,1 azalarak 63,3 milyar dolara geriledi.

Dış ticaret açığının gerilemesine paralel olarak ihracatın ithalatı karşılama oranı, geçen yılın aynı dönemine göre 4,3 puan artarak yüzde 69,4'e ulaştı.

İhracatımız 2014'e göre yaklaşık 13,8 milyar dolar, ithalatımız ise 35 milyar dolar gerilemiş oldu.

Mal grupları bazında ihracat

Milyar \$	2014	2015	Pay (%)	Değişim (%)
1 - 87 Motorlu Kara Taşıtları	18,1	17,5	12,1	-3,3
2 - 84 Makinalar	13,6	12,3	8,6	-9,2
3 - 71 Kıymet Metaller, Taşlar	7,7	11,3	7,8	46,0
4 - 61 Örme Giyim Eşyası	10,0	8,9	6,2	-10,9
5 - 85 Elektrikli Makinalar	9,7	8,3	5,8	-14,6
Liste Toplamı	59,1	58,3	40,5	-1,4
Genel Toplam	157,6	143,9	100,0	-8,7

Kaynak: TÜİK

Dış ticarete malların en yaygın ayrımı ikili kodlarla yapılan fasıllara ayrımıdır.

Fasıllar 1-99 arasında gruplanır. (77 ve 98 boş)

Yukarıdaki tablo ihracatımızda büyüklüklerine göre ilk 5 fasılda 2015 gelişmeleri görünüyor.

2015 yılında; ihracatta hemen hemen tüm fasıllarda düşüş yaşanırken, en çok ihracatını yaptığımız ilk 5 fasılda sadece altının büyük ağırlığa sahip olduğu kıymetli metaller ihracatında artış görüldü. Kıymetli metal ihracatında artışın temelinde yükselen kur nedeniyle içeride fiyatı artan ve yastık altında tutulan ziynet eşyalarının bozdurulması yatıyor.

Bu ilk 5 fasıl içinde ihracatı oransal olarak en çok gerileyen fasıl yüzde 14,6 ile elektrikli makina ve cihazlar oldu. 2015 yılında en çok ihracatını yaptığımız motorlu kara taşıtları faslında ise ihracatımız yüzde 3,3 geriledi.

2015 yılında en çok ihracatını yaptığımız ilk 5 fasıl toplam ihracatın yüzde 58,3'ünü oluştururken, bu 5 fasılın ortalama ihracat düşüşü yüzde 1,4 oldu.

Dış ticarette ilk 5

- Türkiye'nin 2015 yılında AB ülkelerine olan ihracatı euro bazında yüzde10 civarında artış gösterdi. Fakat parite etkisi sebebiyle dolar bazında ihracatı geriledi.
- Türkiye'nin 2015'te ihracatı Almanya'ya yüzde11,4; İtalya'ya yüzde 3,5; Fransa'ya yüzde 9,6 daraldı.
- Irak'a ihracatımız yüzde 21,4 daralırken, petrol fiyatlarının düşmesinin ciddi anlamda etkilediği Rusya'ya ihracatımız ise, yüzde 39,6 daraldı.
- En çok ihracat yaptığımız ilk 5 ülke arasındaki İngiltere ve ABD'ye ihracatımız artarken, İngiltere'ye ihracat artışımızın sebebi altın ihracatının bir kısmının bu ülkeye yapılmasıdır.

- Euro dolar paritesindeki azalmanın ihracatımızı olduğu kadar ithalatımızı da ciddi anlamda düşürücü etkisi var. 2015'te ithalatımız Almanya'dan yüzde 4,5 ve İtalya'dan yüzde 11,8 azaldı.
- Rusya'dan yapmış olduğumuz ithalatın büyük çoğunluğunu petrol ve doğalgaz oluşturuyor. 2015'te petrol fiyatlarındaki gerilemeye paralel olarak bu ülkeden ithalatımız yüzde 19,3 daraldı. Değer bazında ise Rusya'dan ithalatımız yaklaşık 5 milyar dolar geriledi.
- En fazla ithalat yaptığımız ilk 5 ülke toplam ithalatın yaklaşık 5'te 2'sini oluştururken, bu ülkelerin ithalat toplamı 2014'e göre yüzde 9,2 geriledi.

İhracat

Milyar Dolar	2014	2015	Pay (%)	Değişim (%)
1 - Almanya	15,1	13,4	9,3	-11,4
2 - İngiltere	9,9	10,6	7,3	6,6
3 - Irak	10,9	8,6	5,9	-21,4
4 - İtalya	7,1	6,9	4,8	-3,5
5 - ABD	6,3	6,4	4,4	0,9
Liste Toplamı	49,4	45,8	31,8	-7,3
Genel Toplam	157,6	143,9	100,0	-8,7

Kaynak: TÜİK

İthalat

Milyar Dolar	2014	2015	Pay (%)	Değişim (%)
1 - Çin	24,92	24,87	12,0	-0,2
2 - Almanya	22,4	21,4	10,3	-4,5
3 - Rusya	25,3	20,4	9,8	-19,3
4 - ABD	12,7	11,1	5,4	-12,6
5 - İtalya	12,1	10,6	5,1	-11,8
Liste Toplamı	97,4	88,4	42,7	-9,2
Genel Toplam	242,2	207,2	100,0	-14,4

Kaynak: TÜİK

Mal dış ticareti - 2016'ya nasıl başladık?

- Ocak ayında yaşanan sert gerilemenin ardından Şubat ve Mart ihracat açısından daha iyi aylar oldu.
- İhracatı azaltıcı etki eden euro/dolar paritesi, Mart ayında uzun süreden beri ilk kez pozitif etki verdi.
- Otomotiv ve hazır giyim 2016'nın iyi performans gösteren sektörleri olurken, AB'ye ihracat artışı olumlu bir ivme yakaladı.
- İlk 3 ayda yüzde 6'ya yakın gerileyen Türkiye ihracatının, diğer ülkeler ile karşılaştırıldığında, 2016'ya daha iyi bir başlangıç yaptığı söylenebilir.
- Fakat çevre ülkelerdeki siyasi ve ekonomik sorunlar, ihracat için 2015'te olduğundan daha hafif bir risk değil.

	İhracat	İthalat
Ocak	9,6 milyar \$ (-%22)	13,5 milyar \$ (-%19)
Şubat	12,4 milyar \$ (+%1)	15,5 milyar \$ (-%8)
Mart (geçici)	12,8 milyar \$ (+%3,2)	17,8 milyar \$ (-%5)

Hizmet dış ticareti - 2015

- 2014 yılında hizmet ihracatımız 51,7 milyar dolar, hizmet ithalatımız ise 24,9 milyar dolar olmuştur.
- 2015 yılında ise hizmet ihracatımız yüzde 10,3 azalarak 46,3 milyar dolara, hizmet ithalatımız da yüzde 9,5 azalarak 19 milyar dolara indi.

Hizmet İhracatı Neden Düştü?

- 2015 yılında turizm geliri yüzde 9,9 daraldı ve 26,6 milyar dolar oldu. Taşımacılık gelirimiz ise yüzde 8,7 azalarak 14,3 milyar dolar oldu. Öte yandan turizm gideri yüzde 5,8 artarken, taşımacılık gideri yüzde 18,4 azaldı.
- Hizmet gelirlerimizin azalmasında, mal ihracatında olduğu gibi hammadde fiyatlarındaki gerileme ve dolardaki yükselişin etkisi birinci sırada geliyor.
- Bunun yanında Rusya ve Ukrayna'daki ekonomik kriz ile paritedeki gerileme de önemli bir faktör. Yılın son aylarında ve 2016'nın ilk aylarında turist sayısındaki düşüş her iki yıla ait turizm gelirlerini aşağı çekiyor.

	İhracat	2014	2015	Değ (%)
Gelir	Hizmetler	51.657	46.328	-10,3
	Taşımacılık	15.605	14.253	-8,7
	Turizm	29.552	26.616	-9,9
Gider	Hizmetler	24.889	22.313	-10,3
	Taşımacılık	10.157	8.290	-18,4
	Turizm	5.072	5.368	5,8

Yabancı yatırımlar (iç ve dış)

Milyon Dolar	2014	2015	Değ (%)
Net DYY Girişi	10.340	13.424	29,8
Sermaye	6.895	9.304	34,9
Diğer Sermaye (net)	-170	764	-549,4
Gayrimenkul (net)	3.615	3.356	-7,2

- 2015 yılında doğrudan yabancı sermaye girişi paritedeki düşüşe rağmen yüzde 33,8 oranında artış gösterdi.
- Bu dönemde gayrimenkul sektörüne giriş yüzde 3,8 azalırken, finans sektörüne İspanya kaynaklı girişin etkisiyle bu oran yakalandı.

Türkiye'nin aldığı yabancı yatırımların toplamı 180 milyar doları aştı.

Milyon Dolar	2014	2015	Değ (%)
Net DYY Çıkışı	4.718	4.338	-8,1
Sermaye	4.448	3.984	-10,4
Diğer Sermaye (net)	270	354	31,1

- Aynı dönemde Türkiye'den yurtdışına giden yatırımlar 2014'e göre yüzde 27,8 azaldı. 4,9 milyar dolarlık yatırımın 1,6 milyar doları Hollanda'ya olurken, 1,3 milyar doları ABD'ye gerçekleşti.

Türkiye'nin yaptığı yabancı yatırımların toplamı 35 milyar doları aştı.

Cari açık

Cari açık 2015 yılında geçen seneye göre **yüzde 26,3 gerileyerek 43,6 milyar dolardan 32,1 milyar dolara düştü.**

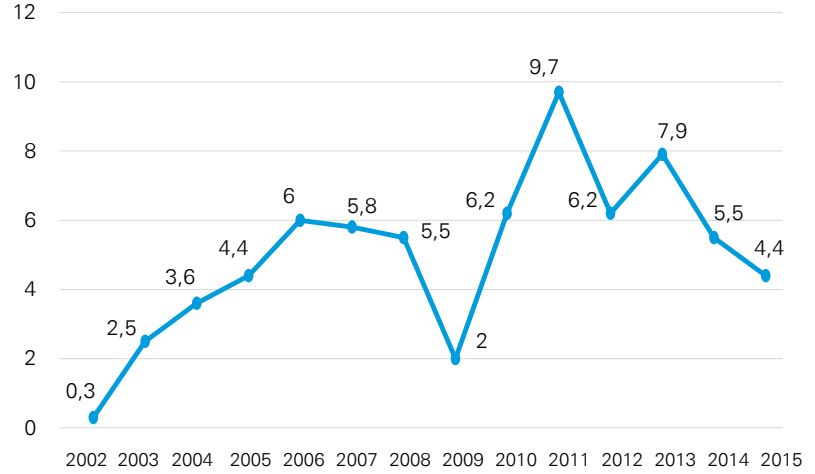
Cari açığı bu 11,4 milyar dolarlık iyileşmeye; mal ve hizmet ihracatı 22,2 milyar dolar negatif katkı verirken, mal ve hizmet ithalatı 35,2 milyar dolarlık azalmayla açığı azaltıcı bir etkide bulundu. Yani cari açığı iyileşmenin ana nedeni ithalatın ihracattan daha fazla gerilemiş olması.

Cari açık değer ve oran olarak sürdürülebilir düzeye geriledi. Bu, Türkiye ekonomisini dış şoklara karşı daha dayanıklı hale getiriyor.

Cari açığın sadece büyüklüğünde değil, finansman kalitesinde de iyileşme var.

Cari açığın finansmanında net DYY girişinin payı 2014'te yüzde 13 düzeyinde iken, bu oran 2015'te yüzde 36 seviyesine yükseldi.

Cari Açık / GSYİH %

2011'de yüzde 9,7'ye yükselen cari açık/GSYİH oranı 2015'te yüzde 4,4'e indi. 2016'da ise turizmdeki kayıpla bu oranın artacağını göreceğiz.

Döviz kurunda gelişmeler- reel

Türk lirası reel olarak doların dünya genelinde değer kazanmaya başladığı 2014'ün Haziran ayından itibaren değil, 2015'in başından itibaren değer kaybetmeye başladı.

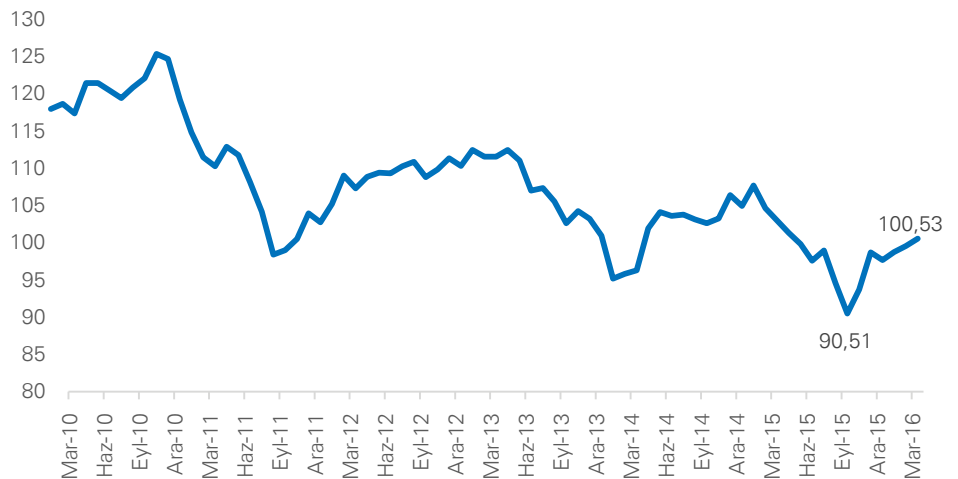
Bu değer kaybıyla birlikte Eylül ayında reel kur Ocak 2003'ten sonraki en düşük seviyesine geriledi.

Ekim ayıyla birlikte toparlanan reel kur son olarak Mart ayında 100,5'e yükseldi.

REDK çok nadiren 100 seviyesinin altına iner ve 100'ün altındaki seyri çok kısa sürer.

Şu anda 100 civarında olması TL'nin ne değerli ne değersiz olduğunu gösteriyor. Başka bir ifade ile TL (döviz kurları) olması gereken seviyede.

Reel Efektif Döviz Kuru (REDK)

Sanayi üretimi

Yıl	Gösterge	1.Ç. (%)	2.Ç.(%)	3.Ç.(%)	4.Ç.(%)
2014	Büyüme	5,1	2,4	1,8	2,7
	SÜE	5,7	2,8	3,7	2,5
2015	Büyüme	2,5	3,7	4,0	5,7
	SÜE	1,3	3,6	0,2	7,4

- Sanayi üretimi sadece büyümenin ana ve öncü göstergesi olmasının yanında, aynı zamanda sürdürülebilir ve kaliteli büyümenin de bir göstergesi.
- Sanayi üretim endeksi ile büyüme arasında pozitif bir ilişki var. Bu pozitif ilişki genellikle inşaat, tarım ve turizmin yoğun olduğu üçüncü çeyrek haricinde kendini gösteriyor.
- 2016'nın Ocak ayında arındırılmamış sanayi üretimi, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 3,6 artış göstermişti. Şubat'ta artış yüzde 8 oldu. Bunda üretim artışının yanında 2016 Şubat ayında gün fazlası olmasının da etkisi var.

Mart ayında da artış görürsek, 2016'nın ilk çeyreğinde büyümenin 2015'in ilk çeyreğine göre daha yüksek olacağını söyleyebiliriz.

2015'in ilk çeyreğinde yüzde 1,3 büyüyen sanayi üretimi, ikinci ve son çeyrekte yüksek oranda büyüme kaydetti.

2015'te sanayi üretim endeksini sırtlayan motorlu kara taşıtları sektörü oldu. Ayrıca, TÜPRAŞ'ın devreye aldığı fuel oil dönüşüm merkezinin etkisiyle de sanayi üretimi önemli ölçüde olumlu etkilendi.

İşgücü piyasası göstergeleri 2015

Ekonomi 2015'te 688 bin kişiye iş yarattı.

2015 yılında işsizlik oranı yüzde 10,3 ile 2010 yılından sonraki en yüksek düzeyine ulaştı. İşsizlik oranının yükselmesinde işgücüne katılımdaki artışın yüksek olması etkili oldu. 2015'te Türkiye 688 bin kişiye ek istihdam sağlamış olmasına rağmen işgücüne 892 bin kişinin katılması sebebiyle işsizlik oranı yükseldi.

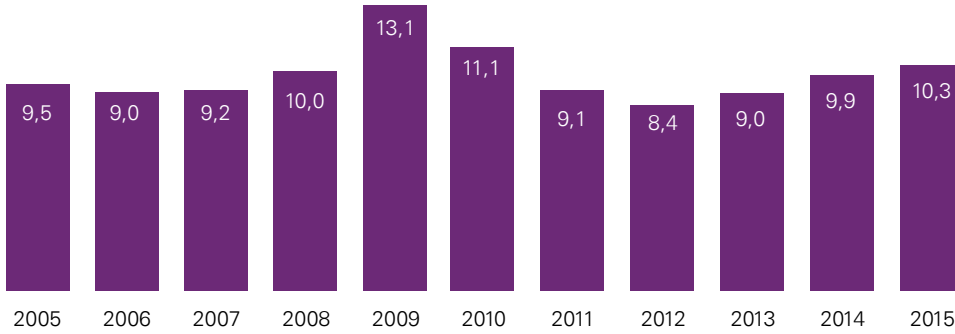
İşsizlik oranındaki artış ekonominin büyüme performansının yanında 2 faktörden daha etkileniyor:

- **İşgücü piyasasında sayıları giderek artan başta Suriyeliler olmak üzere ülkemize sığınan mülteciler**
- **İşgücüne katılım oranındaki hızlı yükseliş.**

Yıllık bazda tüm sektörlerde istihdam artışı yaşanmışken, istihdama en büyük sektörel destek, hizmetler sektöründen geliyor. Geçen yıla göre istihdam edilenlerin sayısı 688 bin kişi artış göstermişken, bunun 656 bini hizmetler sektöründen kaynaklandı.

- **İşsizlik oranı yüzde 10,3 (önceki yıla göre 0,4 puan artış)**
- **İşgücüne katılma oranı yüzde 51,3 (önceki yıla göre 0,8 puanlık artış)**
- **İstihdam oranı yüzde 46 (önceki yıla göre 0,5 puanlık artış)**

İşsizlik Oranları (%)

OVP'ye göre, 2016'da yüzde 10,2 işsizlik bekleniyor.

Kamu borç göstergeleri

2015 4. çeyrek itibarıyla Türkiye'nin:

- **Brüt kamu iç borç stoku 474,2 milyar TL**
- **Brüt kamu dış borç stoku 247,9 milyar TL**
- **Kamu net toplam borç stoku 161 milyar TL**

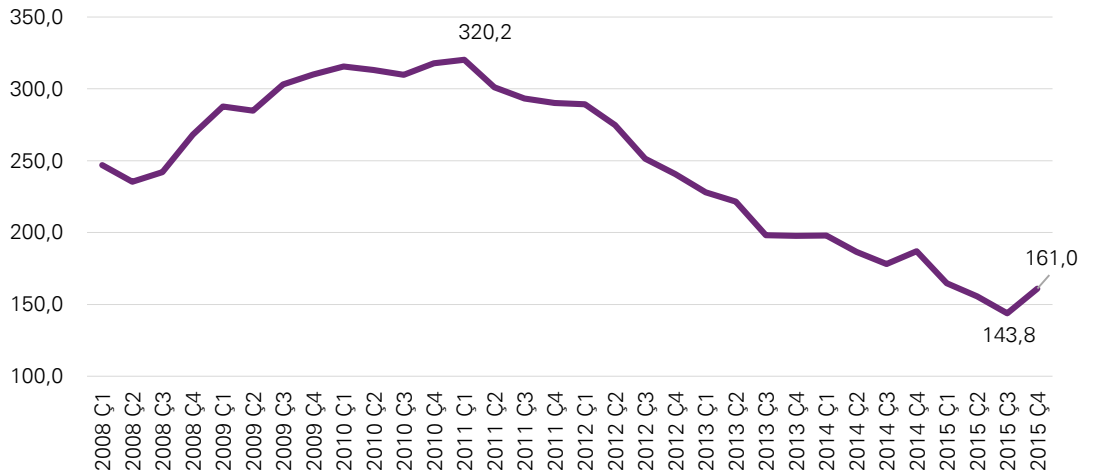
2011 birinci çeyreğinde 320,2 milyar TL ile rekor kıran kamu net iç borç stoku bu dönemden itibaren sürekli düşüş eğiliminde. Ancak, 2014'ün ve 2015'in son çeyreklerinde artış görüldü.

Merkezi yönetim faiz harcamalarının vergi gelirlerine oranı yüzde 13 ile 2001 krizinden bu yana en düşük seviyesine indi

Türkiye'nin en iyi yaptığı şeylerden biri kamu mali disiplininin her dönemde korunmasıdır.

Gerek bütçe açıklarında gerek iç ve dış kamu borçlanmasındaki değerlerimiz pek çok ülkeden iyi durumda.

Kamu Net Toplam Borç Stoku-Milyar TL

Dış borç göstergeleri

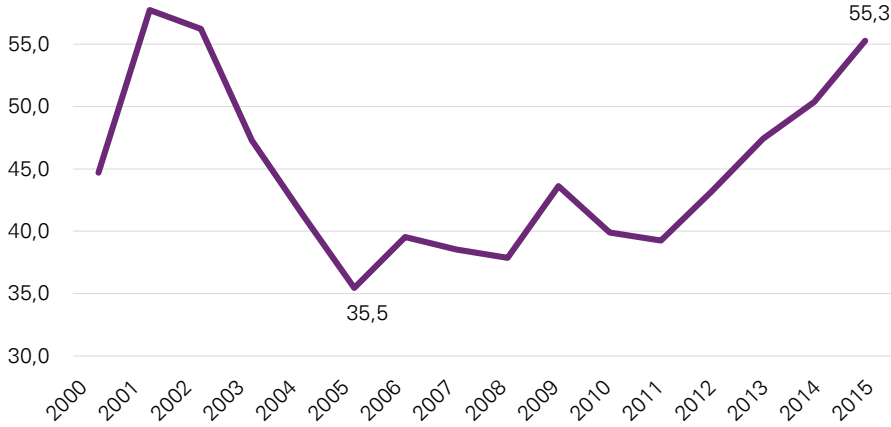
2015 4. çeyreği itibarıyla Türkiye'nin:

- **Kamu dış borcu 113 milyar dolar**
- **Özel sektör dış borcu 283,8 milyar dolar**
- **Toplam brüt dış borç stoku 398 milyar dolar**

Brüt dış borcun yaklaşık dörtte birini kısa vadeli borçlar oluşturuyor. **2015 yılında kısa vadeli borçların toplam borçlar içindeki payı yüzde 32,7'den yüzde 25,8'e geriledi.**

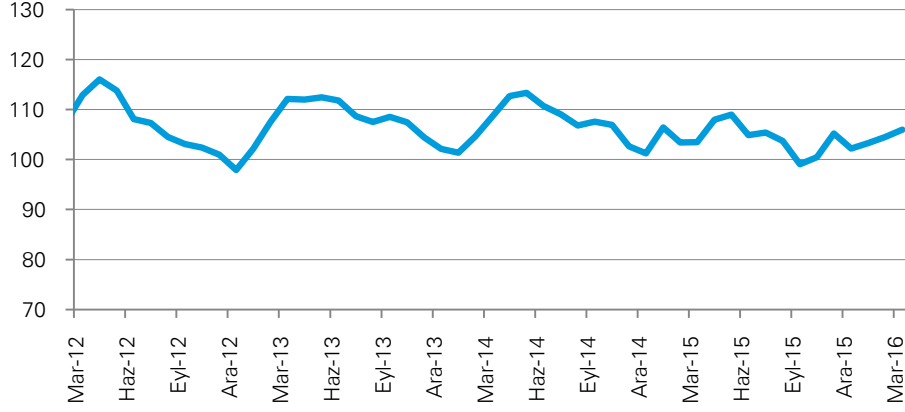
Türkiye dış borçlanmasının yüzde 59'un dolar cinsinden, yüzde 32'si euro cinsinden, yüzde 5,9'u ise TL cinsinden.

Türkiye'nin dış borç / GSYİH oranı 2001 yılında yüzde 57,7 ile en yüksek düzeyine ulaşmışken, 2005 yılında yüzde 35,5'e düşerek son 11 yılın en düşük seviyesini yakalamıştı. 2015 4. çeyreğinde yüzde 55,3'e çıktı. Bunda artan döviz kurunun önemli bir etkisi var. 2016'da muhtemelen 4-5 puanlık iyileşme göreceğiz.

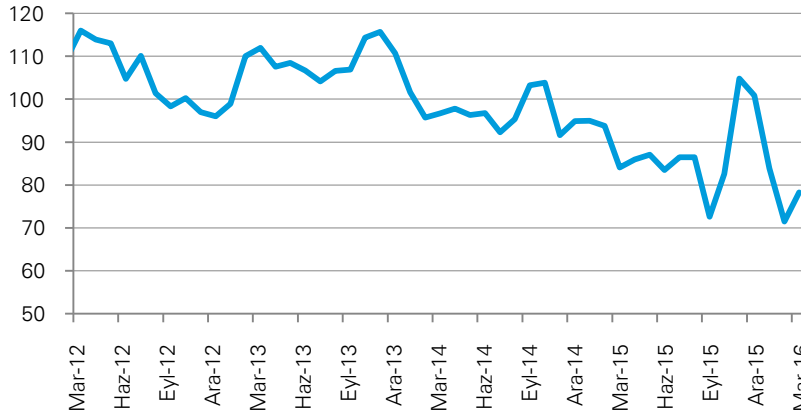

Güven

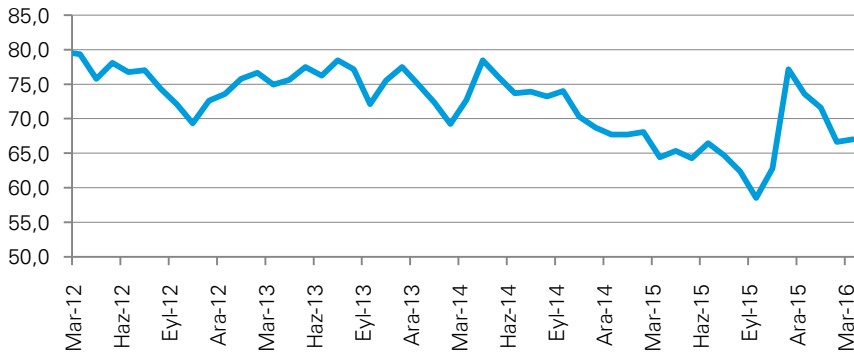
Reel Kesim Güven Endeksi

Ekonomik Güven

Tüketici Güveni

Tüketici güveni ve ekonomik güvendedeki zayıf seyre rağmen, reel sektör güveni stabil gidiyor.

Daha reaktif ve kısa vadede hareket eden tüketici güveninin reel kesim güvenliğini aşağı çekmemesi için, kısa vadede yükselmesi gerekiyor.

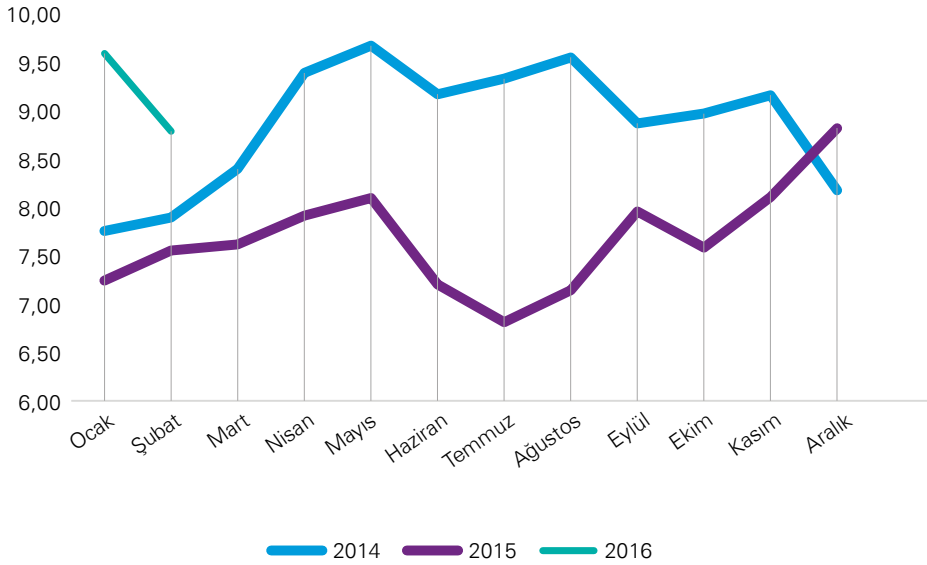
Enflasyon

2015'te güçlenen ve 2016'da da ciddi artış beklemediğimiz döviz kuru enflasyona yılın ilk yarısında "olumsuz", ikinci yarısında "olumlu", düşük seyretmesini beklediğimiz emtia fiyatları ise "olumlu" etki yapacak.

2015'te yüksek seyreden gıda fiyatlarının ise bu sene daha düşük seyretmesi bekleniyor. Ancak hava şartlarındaki değişiklikler gıda fiyatlarında uzun vadeli tahminleri güçleştiriyor.

2014'ün son dönemlerinde petrol fiyatlarındaki gerilemeye paralel olarak düşüş trendine giren enflasyon, kurdaki artış sebebiyle beklenenden daha az geriledi. Ayrıca, 2015'te gıda fiyatlarının da 2014'e göre daha düşük seyretmesi, enflasyonu 2014'e göre daha düşük düzeylere indirdi.

Enflasyon (TÜFE)

2016'da ne olur?

Rusya, Irak, Ukrayna, Mısır, Suriye gibi ülkeler ve diğer BDT ülkeleri Türkiye ekonomisini olumsuz etkilemeye devam edecek.

2016 Türkiye için yine ılımlı büyüme yılı olacak.

İran'a yaptırımların sona ermesi, Türkiye ekonomisini olumlu etkileyecek.

2016 yine iç talep ile büyüyeceğimiz, net ihracat katkısının sınırlı ya da negatif olacağı bir yıl olacak.

FED'in faiz artışlarına yönelik beklentilerinin gevşemesi Türkiye ekonomisini olumlu etkileyecek.

Turizm ve taşımacılık gelirleri 2015'e göre azalacak. Bu cari açığı olumsuz etkileyecek.

Avrupa'daki toparlanma ve Avrupa Merkez Bankası politikası, Türkiye ekonomisini olumlu etkileyecek.

Emtia fiyatlarının düşük kalması ihracatı ve ithalatı aşağı yönlü etkiliyor. 2016 ithalatının ne olacağını emtia fiyatları, iç talep artışı ve kur belirleyecek.

Dolar/TL: 3,08
Euro/TL: 3,30
Euro/Dolar: 1,07
Petrol: 47 \$ (yıllık ortalama)

Turizmde de mal ihracatında olduğu gibi pazar çeşitlendirmesine yönelik çalışmalara ağırlık verilmeli.

%4.2

2016 büyüme beklentimiz yüzde 4.2.

2016 dış ticaret beklentimiz ihracat için 146 milyar dolar ithalat için ise 217 milyar dolar.

Kredi derecelendirme

Türkiye Moody's ve Fitch'ten yatırım yapılabilir ülke notuna sahip.

S&P ise Türkiye'yi yatırım yapılabilir düzeyin bir basamak altında görüyor.

Türkiye ile aynı nota sahip ülkeler

Moodys : Hindistan, Romanya, Endonezya

S&P : Rusya, Endonezya, Macaristan, Portekiz

Fitch : Hindistan, Romanya, Güney Afrika, Rusya

Yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik YOİKK eylem planlarında güncelleme çalışması, Türkiye'ye kısa ve uzun vadeli yatırım girişlerini olumlu etkileyecektir.

	Not	Görünüm
Moody's	Baa3	Negatif
Standard & Poors	BB+	Negatif
Fitch Ratings	BBB-	Durağan

Yakın dönemde kredi notunda negatif yönlü bir hareket beklenmiyor.

2016-Gözde Geçirme Tarihleri

Fitch : 19 Ağustos

Moody's : 5 Ağustos - 2 Aralık

S&P : 6 Mayıs - 4 Kasım

Uluslararası endekslerde görünümümüz

Türkiye

Küresel Rekabetçilik Endeksi	45.
İş Yapma Kolaylığı Endeksi	55.
Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi	130.
Ekonomik Özgürlük Endeksi	70.
İnsani Gelişmişlik Endeksi	72.
Küresel İnovasyon Endeksi	58.
Küresel Girişimcilik Endeksi	28.

Sonuç

Ocak ortasından bu yana içeride ve dışarıda yaşanan hafif olumlu seyrin bozulmasına yönelik en önemli risk ABD Merkez Bankası tarafından yeniden gaz verilebilecek faiz artışları. Bunun dışındaki ekonomik gelişmelerin küresel hareketi tersine çevirme olasılığı yok denecek kadar az.

Petrol fiyatı 38-50 dolar arasında seyrettiği sürece piyasaları ve Türkiye ekonomisini sarsacak bir dış şoktan uzak olduğumuz söylenebilir. İlk eyrek büyüme kanalında iyi geçmiş görünüyor. İkinci çeyrekte yurtiçinden kaynaklanmasını beklediğimiz yapısal bir risk yok. 2016 için kritik olan dönem hem iç hem dış gelişmeler açısından 3. eyrek olacak.

Bakış hakkında

KPMG Türkiye tarafından Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan ve her üç ayda bir okuyucularla buluşan KPMG Bakış, Türkiye ve dünya ekonomisindeki temel makroekonomik göstergelerine ve bunların özet yorumlarına yer veriyor.

Bakış 1

Türkçe

İngilizce

Bakışın dağıtım listesine üye olmak istiyorsanız iletişim bilgilerinizi tr-fmmarkets@kpmg.com adresine mail atabilirsiniz.

HİKAYESİ OLAN GENÇLER ARIYORUZ!

Sizi siz yapan hikayelerin sadece birkaç sayfadan oluşan kısa özgeçmişlere sığmayacağını biliyoruz. Biz de, ilk görüşmemizde hikayesini anlatacak ve kendi hikayesini hikayemize katarak bizi güçlendirecek adayları arıyoruz.

İletişim:

Detaylı bilgi için:

KPMG Türkiye
Kurumsal İletişim ve Pazarlama Bölümü
tr-fmmarkets@kpmg.com

İstanbul

Rüzgarlıbahçe Mh. Kavak Sk. No:29
Kavacık 34805 Beykoz / İstanbul / Türkiye
T: +90 216 681 9000

Ankara

The Paragon İş Merkezi Kızılırmak Mah. Ufuk
Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2 Kat:13
Çukurambar 06550 Ankara / Türkiye
T: +90 312 491 7231

İzmir

Heris Tower, Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey Cad.
No:55 Kat:21 Alsancak 35210 İzmir / Türkiye
T: +90 232 464 2045

kpmg.com.tr
kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Doğru ve zamanında bilgi sağlamak için çalışmamıza rağmen, bilginin alındığı tarihte doğru olduğu veya gelecekte olmaya devam edeceği garantisizdir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative ("KPMG International") bir İsviçre kuruluşudur. KPMG ağına üye olan bağımsız firmalar, KPMG International'a bağlıdır. KPMG International'ın müşterilere sunduğu herhangi bir hizmet yoktur. Hiçbir üye firmanın KPMG International'ı veya bir başka üye firmayı, aynı şekilde KPMG International'ın da hiç bir üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı ya da bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur. Tüm hakları saklıdır.

© 2016 Akis Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Tüm hakları saklıdır. Türkiye'de basılmıştır.

